

**LÄNSRÄTTEN I
UPPSALA LÄN**

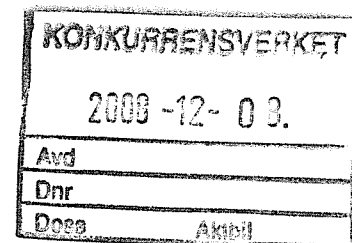
DOM
2008-12-03
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
1678-08 E

SÖKANDE

White arkitekter AB, 556140-1018
Magasinsgatan 10
403 17 Göteborg

Ombud: Karin Ahlzén
White arkitekter AB
Västra Ågatan 16
753 09 Uppsala

MOTPART

Landstinget i Uppsala län
Landstingservice, Fastighetsavdelningen
751 85 Uppsala

ÖVERPRÖVAD UPPHANDLING

Landstingets i Uppsala län upphandling av ramavtal för fastighetskonsulter;
Projektering - Arkitektur, Inredningsarkitektur
Diarienummer UPPH2008-0025

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten avslår White arkitekter AB:s ansökan om åtgärder enligt LOU.

Länsrätten upphäver det interimistiska beslutet meddelat den 8 september
2008.

Dok.Id 40094

Postadress
Box 1853
751 48 Uppsala

Besöksadress
Kungsgatan 49

Telefon
018-16 73 00
E-post: lansratteni uppsala@dom.se

Telefax
018-16 73 43

Expeditionstid
måndag – fredag
08:30-16:25

BAKGRUND

White arkitekter AB (bolaget) har ansökt om överprövning av Landstingets i Uppsala län (landstinget) upphandling av ramavtal för fastighetskonsulter; Projektering - Arkitektur, Inredningsarkitektur, diarienummer UPPH2008-0025. Länsrätten förordnade i interimistiskt beslut den 8 september 2008 att Landstingets i Uppsala län upphandling av ramavtal för fastighetskonsulter; Projektering - Arkitektur, Inredningsarkitektur, diarienummer UPPH2008-0025, inte får avslutas innan rätten har beslutat något annat.

YRKANDEN

Bolaget yrkar, såvitt nu är av intresse, att upphandlingen får slutföras först sedan rättelse gjorts på så sätt att ny utvärdering genomförs varvid endast anbudsgivare som bifogat certifikat till sina anbud ska tilldelas tre poäng under utvärderingskriterierna "Miljöledningssystem" respektive "Kvalitetsledningssystem".

Landstinget bestrider bifall till bolagets yrkanden.

PARTERNAS TALAN

Bolaget

Som grund för yrkandet anför bolaget i huvudsak följande. Landstinget har brutit mot bestämmelserna i 1 kap. 9 § LOU genom att otillåtet ändra förutsättningarna för upphandlingen genom att vid utvärderingen frångå de i förfrågningsunderlaget uppställda utvärderingskriterierna. Genom landstingets brott mot ovan nämnda regel i LOU har bolaget gått miste om den affär som upphandlingen omfattar. Bakgrunden är att landstinget har genomfört en upphandling av ramavtal för fastighetskonsulter; Projektering - Arkitektur, Inredningsarkitektur, diarienummer UPPH200B-0025. Upphandlingen har genomförts som en öppen upphandling och ligger till grund för ett ramavtal. Av förfrågningsunderlaget framgår att ett av de utvärderingskriterier som kommer att utvärderas och poängsättas i upphandlingen är "Kvalitet och miljö", vilket kommer att poängsättas till maximalt 12 poäng fördelat enligt följande:

- Miljöledningssystem, max 3 poäng
- Miljöstyrning av uppdrag, max 3 poäng

- Kvalitetsledningssystem, max 3 poäng
- Kvalitetsstyrning av uppdrag, max 3 poäng

Förutsättningarna för att uppnå högsta poäng inom ramen för utvärderingskriteriet "Kvalitet och miljö" anges i förfrågningsunderlaget vara att systemen är "fullständigt" uppbyggda enligt the International Organisation for Standardisation (ISO) 14001 respektive ISO 9001 samt att certifikat bifogas anbudet. Bolaget har lämnat in anbud i upphandlingen. Den 19 maj 2008 upprättade landstinget ett tilldelningsbeslut enligt vilket bl.a. bolagets anbud antogs. Av detta tilldelningsbeslut framgår att fyra leverantörer, däribland bolaget, tilldelats maxpoäng, 12 poäng, för utvärderingskriteriet "Kvalitet och miljö". Efter att överprövning begärts av en av de leverantörer som inte tilldelats kontrakt har länsrätten, efter medgivande från landstinget, beslutat att en ny utvärdering ska ske. Landstinget har herefter meddelat ett nytt tilldelningsbeslut den 29 augusti 2008. Vid den första utvärderingen som gjordes (tilldelningsbeslut den 19 maj 2008) fick endast de företag som är certifierade enligt ISO 14001 och 9001, och som bifogat certifikat, full poäng. I den nya tilldelningen har åtta företag fått ytterligare två poäng under kriteriet "Kvalitet och miljö", varav fem har fått full poäng i bedömningen av detta kriterium. Således har totalt nio leverantörer tilldelats maxpoäng, 12 poäng, för kriteriet "Kvalitet och miljö" i tilldelningsbeslutet den 29 augusti 2008. Konsekvensen av detta har blivit att bolaget vid tilldelningen den 29 augusti 2008 inte funnits med bland de utvalda ramavtalsleverantörerna. Såsom förfrågningsunderlaget är utformat uppställs ett krav på att leverantörerna genom certifikat visar att de uppfyller förutsättningarna i ISO 14001 respektive ISO 9001 för att tre poäng ska erhållas under respektive utvärderingskriterium. Det är inte tillräckligt att leverantörerna själva påstår att de uppfyller kraven i ISO 14001 respektive ISO 9001. Efter en genomgång av anbuden har bolaget kunnat konstatera att de leverantörer som efter att utvärderingen gjorts om har fått högre poäng under kriterierna miljölednings- respektive kvalitetsledningssystem inte har bifogat certifikat till sina anbud. Inte heller har något annat tredjemansintyg bifogats anbudet. Dessa leverantörer har således tilldelats tre poäng genom att endast själva påstå att deras miljölednings- respektive kvalitetsledningssystem uppfyller kraven enligt ISO 14001 och 9001. Endast certifierade miljö- och

kvalitetsledningssystem kan vara "fullständigt uppbyggda" enligt ISO 14001 och 9001. Ett certifierande organ måste ha godkänt systemets uppbyggnad för att det ska kunna anses fullständigt följa ISO. Icke certifierade företag kan enligt bolagets uppfattning således inte uppfylla ens det första kriteriet som uppställts i upphandlingen "miljöledningssystem fullständigt uppbyggd enligt ISO 14001" respektive "kvalitetsledningssystem fullständigt uppbyggd enligt ISO 9001". Som framgår ovan har inte heller det andra kriteriet för att erhålla tre poäng, dvs. att bifoga certifikat, uppfyllts av samtliga de anbudsgivare som tilldelats tre poäng. Vad som anförts ovan innebär att landstinget har brutit mot de krav på likvärdighet, icke-diskriminering och öppenhet som uppställs i 1 kap. 9 § LOU genom att frångå de i förfrågningsunderlaget uppställda utvärderingskriterierna vid utvärderingen. Bolaget har som leverantör lidit eller i vart fall riskerat att lida stor skada till följd av landstingets brott mot 1 kap. 9 § LOU. Om landstinget hade efterlevt bestämmelserna i LOU, skulle bolaget ha varit en av de leverantörer som landstinget valt att teckna avtal med. Således föreligger skäl för länsrätten att, i enlighet med 16 kap. 2 § LOU, förordna att rättelse ska ske. Även om det är möjligt för landstinget att självt bedöma om ställda krav är uppfyllda av de anbudsgivare som inte har uppvisat certifikat har detta likväl varit en avvikelse från de krav som ställdes i den aktuella upphandlingen, dvs. att certifikat krävs för att tilldelas tre poäng.

Landstinget

Landstinget anför i huvudsak följande. Landstinget har inte brutit mot bestämmelserna i 1 kap. 9 § LOU. Den aktuella upphandlingen har tidigare varit föremål för rättslig prövning i länsrätten. I målet yrkades bl.a. att landstinget skulle vidta rättelse genom att göra en ny utvärdering av samtliga anbud efter att kravet på att certifikat erfordrades för att uppnå full poäng hade tagits bort. Grunden för yrkandet var att upphandlande myndighet enligt LOU inte kan ställa krav på certifiering utan enbart på att anbudsgivare uppfyller motsvarande krav som erfordras för att få certifiering. Landstinget godtog yrkandet och länsrätten biföll i denna del ansökan. Landstinget har gjort rättelse på så sätt att det enligt LOU icke lagenliga kravet på att ett certifikat krävs för full poäng har tagits bort. De anbudsgivare som på

annat sätt har visat att de uppfyller kraven på att ha miljöledningssystem och kvalitetsledningssystem som uppfyller i utvärderingskriteriet angivna ISO-standarder har tilldelats full poäng. Detta har skett genom att landstinget har kontrollerat att de inskickade systemen är fullständigt uppbyggda enligt gällande ISO-standard. Alla anbudsgivare har genom denna rättelse behandlats lika i enlighet med gällande regler i LOU. Den utvärdering som gjordes den 28 augusti 2008 är korrekt. Av prop. 2006/07:128 s. 346 framgår att det ankommer på anbudsgivaren att på lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande myndigheten anser vara tillfredsställande visa att anbudet överensstämmer med angiven standard. Artikel 23.5 i direktivet innehåller i tredje stycket en anvisning om att ett lämpligt sätt att visa att de föreslagna lösningarna uppfyller uppställda krav kan vara att tillhandahålla teknisk dokumentation från tillverkaren eller en provningsrapport från ett erkänt organ. Enligt landstingets mening ska med detta förstås att det inte finns något krav på att exempelvis ett tredjemansintyg måste företes för att visa att en anbudsgivare uppfyller prestanda- eller funktionskrav. Landstinget känner väl till de angivna standarderna som i princip har funnits och tillämpats sedan början av 1990-talet. Landstinget anser sig fullt kompetent att bedöma om en anbudsgivare uppfyller dessa krav. I prop. 2006/07:128 s. 342 anges att i artikel 23.3 i direktivet sägs att varje hänvisning till standarder ska följas av orden ”eller likvärdig”. Enligt landstinget innebär detta i förevarande upphandling att man inte kan uppställa som krav för högsta poäng att en anbudsgivare måste förete en certifiering. Kan anbudsgivaren på annat sätt visa att man uppfyller ställda krav ska detta räcka. Eftersom landstinget inte har brutit mot bestämmelserna i 1 kap. 9 § LOU har bolaget inte lidit eller riskerat att lida skada.

SKÄL

Aktuella bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 6 kap. 1 § LOU anges bl.a. att tekniska specifikationer ska ingå i annonsen om upphandling, förfrågningsunderlaget eller de kompletterade handlingarna. Specifikationerna ska vara utformade på något av de sätt som anges i 2 och 3 §§.

I 6 kap. 2 § LOU stadgas bl.a. följande. De tekniska specifikationerna ska, om inte 3 § tillämpas, vara utformade med hänvisning till de tekniska specifikationer som definieras i bilaga 4, och i turordning hänvisa till

1. svensk standard som överensstämmer med europeisk standard,
2. europeiskt tekniskt godkännande,
3. gemensam teknisk specifikation,
4. internationell standard,
5. annat tekniskt referenssystem som utarbetats av europeiska standardiseringsorgan, eller
6. annan svensk standard, svenskt tekniskt godkännande eller svensk teknisk specifikation om projektering, beräkning och utförande av byggtreprenader samt materialanvändning.

I andra stycket samma paragraf anges att varje hänvisning som avses i första stycket ska följas av orden "eller likvärdigt".

I 16 kap. 1 § första stycket LOU stadgas att en leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol får ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

I 16 kap. 2 § LOU stadgas följande. Om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I landstingets förfrågningsunderlag anges beträffande kriteriet kvalitet och miljö att miljöledningssystemet ska vara fullständigt uppbyggt enligt ISO

14001 och att kvalitetsledningssystemet ska vara fullständigt uppbyggt enligt ISO 9001. Certifikat bifogas anbudet.

Länsrättens bedömning

Bolaget anser att landstinget har brutit mot bestämmelserna i 1 kap 9 § LOU om likvärdighet, icke-diskriminering och öppenhet genom att otillåtet ändra förutsättningarna för upphandlingen genom att vid utvärderingen frångå de i förfrågningsunderlaget uppställda utvärderingskriterierna. Vissa anbudsgivare har inte bifogat certifikat men ändå tilldelats högst poäng.

Landstinget anser att man inte har brutit mot bestämmelserna i 1 kap 9 § LOU. Kravet på att certifikat erfordrades för att uppnå full poäng har tagits bort eftersom upphandlande myndighet enligt LOU inte kan ställa krav på certifiering enligt ISO utan enbart på att anbudsgivare uppfyller motsvarande krav som erfordras för certifiering.

Av utredningen i målet framgår att landstinget har ändrat kraven för att anbud ska kunna tilldelas högsta poäng vid utvärdering av kriterierna Kvalitet och Miljösystem. Det ursprungliga kravet i landstingets förfrågningsunderlag var att certifikat skulle bifogas anbudet utvisande att miljö- och kvalitetsledningssystemen var fullständigt uppbyggda enligt ISO 14001 och 9001. Landstinget beslutade att göra rättelse innebärande att en ny utvärdering av samtliga anbud skulle göras och medgav vid överprövning ett yrkande om detta. Länsrätten biföll talan i enlighet härmed.

Av 6 kap. 2 § LOU framgår att tekniska specifikationer med hänvisning till en standard ska följas av orden "eller likvärdigt". Enligt förarbetena till lagen (prop. 2006/07:128 s. 341 ff.) krävs att en upphandlande myndighet som hänvisar till en eller flera av de standarder måste vara öppen att pröva även anbud som har utformats med annan standard så länge den är likvärdig med den efterfrågade. Landstingets beslut att göra en ny utvärdering utan krav på viss standard har därför varit i överensstämmelse med kraven i LOU. Av detta följer att en upphandlande myndighet inte kan ställa krav på att certifikat för denna standard ska uppvisas. Bolaget har inte visat att

landstinget på annat sätt brutit mot reglerna i LOU om likvärdighet, icke-diskriminering och öppenhet. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A)

Per-Erik Nistér

rådman

AKN